

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

НН Архітектурно-художній інститут
Кафедра Образотворчого мистецтва

СИЛАБУС освітнього компонента – ОК 11 Композиція (спецкурс)

Освітній рівень	другий (магістерський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	ОПП Образотворче мистецтво
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Індивідуальні завдання	графічна робота
Форми підсумкового (семестрового) контролю	екзамен

Викладач (Викладачі):

Горбенко Анатолій Олександрович, Народний художник України, професор кафедри образотворчого мистецтва, om@odaba.od.ua

Потужний Микола Дмитрович, доцент кафедри образотворчого мистецтва, nikolap57@ukr.net

Валюк Юрій Петрович доцент кафедри образотворчого мистецтва yuriy.sm.od@gmail.com

В процесі вивчення освітнього компонента у здобувачів вищої освіти сформується навички та вміння здійснення пошуку виразної пластичної мови для створення художнього образу в живописній та графічній композиції; оволодіння своєю виконавчою манерою та своїм композиційним баченням живописної та графічної композиції; зі створення довершеного художнього витвору на рівні виставкового варіанту.

Передумови для вивчення освітнього компонента: є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Академічний живопис; Академічний рисунок; Основи художньої композиції; Академічний рисунок.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально стилістичні чинники образотворення.

ПРН3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

ПРН4. Вміти трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПРН11. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основні принципи розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН18. Розробляти та реалізовувати мистецькі проекти високого художнього рівня з використанням інформаційних цифрових технологій в контексті сучасного візуального мистецтва та інтегрувати їх в архітектурно-просторове середовище.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- закони композиції в образотворчому мистецтві;
- теоретичні засади методики створення авторського художнього витвору;
- особливості використання образотворчого матеріалу;
- особливості художнього оформлення сцени сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення закони, засоби та основи композиції у самостійній діяльності;

- закони побудови композиційних схем майбутнього твору;

володіти:

- навиками створення самостійної композиції у різних жанрах образотворчого мистецтва;

- вмінням доводити художні витвори до виставкового варіанту;

вміти:

- підбирати робочий наочний матеріал для створення авторської композиції;

- знаходити виразні графічні та живописні засоби, що найбільш повно розкривають поставлені творчі задачі;

- користуватися художніми живописними та графічними техніками, технологіями і манерами при створенні художнього образу в композиції;

- застосовувати певні композиційні прийоми у сценографії;

- послідовно і методично вести роботу над серією графічних листів;

- послідовно і методично вести роботу над тематичною станковою і монументальною живописною композицією;

- проводити системний композиційний аналіз творів образотворчого мистецтва;

- етапи, методи і прийоми організації та виконання роботи над композицією;

- виражальні засоби передачі творчого задуму у художньому витворі.

Тематичний план

Тема 1. Художній образ в різних видах образотворчого мистецтва (живопис, графіка, образотворче мистецтво).

Тема 2. Особливості створення композиційних творів образотворчого мистецтва.

Тема 3. Особливості виконання завершеної композиційної роботи у станковому та монументальному мистецтві.

Тема 4. Особливості композиційних прийомів в оформленні декорації сцени, як художнього розкриття концепції драматичного твору.

Тема 4. Особливості виконання жанрових композицій, спрямованих на рішення конкретних задач при створенні дипломних робіт (індивідуально).

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «екзамену» за освітнім компонентом «Композиція (спецкурс)» складає від 60 балів до 100 балів.

За освітнім компонентом передбачено виконання графічної роботи.

Графічна робота повинна стати допоміжним матеріалом для створення майбутньої дипломної роботи. Формат роботи залежить від змісту твору, техніки виконання. При захисті графічної роботи повинні бути представлені усі варіанти живописних ескізів, пошуків композиції, оформлених на картоні. Методичні рекомендації щодо виконання графічної роботи представлені в методичних вказівках.[2]

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

Загальна семестрова оцінка є сумою балів двох складових:

1) поточного контролю протягом семестру шляхом накопичення балів: оцінювання засвоєння теоретичного (лекційного) матеріалу, виконання практичних робіт за темами та індивідуальної роботи (графічна робота) - кількість балів від 36 до 60 балів;

2) підсумкового контролю під час екзаменаційної сесії (екзамен) - кількість балів від 24 до 40 балів.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Горбенко А. О., Валюк Ю.П., Сакалюк В. М., Полнобродський В. Г. Курс лекцій з дисципліни «Композиція (спекурс)». – Редакційно-видавничий відділ ОДАБА, 2021 р.

2. Кучеренко К. П., Григор'єва В.Б., Білгородська О. Є., О. М. Недошитко, Основи формальної композиції: навчальний посібник. Одеса . «Астропринт» , 2022. 99с

3. Усенко О. А. Використання методів художнього проектування у процесі вивчення формоутворення та композиції [Електронний ресурс] / О. А. Усенко // Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти : матер. Всеукр. студ. конф., 53 м. Полтава, 2020 р. – Полтава, 2020. – С. 60–64. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/16104>

4. Костюк Т. Г. Створення орнаментованої композиції. Символіка орнаментів і кольору. Писанка – вид народного мініатюрного живопису України (заняття гуртка) / Т. Г. Костюк // Мистецтво в школі. Музика. Образотворче мистецтво. Художня культура. – 2019. – № 4. – С. 8–14.

5. Підлісна О. В. Основи художньої композиції : конспект лекцій для здобувачів [Електронний ресурс] / О. В. Підлісна, А. В. Сімонова, Ю. О. Сосницький. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 98 с. – Режим доступу: <https://pubdoc.co/document/q7wl3kko>.

6. Пічкур М. О. Теорія і практика композиції : навч. посібник [Електронний ресурс] / М. О. Пічкур; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Харків : ПромАрт, 2021. 248 с. – Режим доступу: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/14389>.

7. Синєпупова Н. Композиція: Тотальний контроль [Електронний ресурс] / Н. Синєпупова. – Київ : ArtHuss, 2019. 240 с. – Режим доступу: <https://kniga.biz.ua/pdf/27391-kompoziciya.pdf>.

8. Усенко О. Сучасні підходи до реалізації методів стилізації та трансформації при вивченні основ композиції [Електронний ресурс] / О. Усенко // Дидакал: часопис : матер. Всеукр. наук.-практ. конференції, м. Полтава, 17–18 листопада 2020 р. – Полтава, 2021. – № 21. – С. 293–295. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/17456>.

9. Тарасенко О. Композиція в пейзажі: художньо-педагогічний аспект [Електронний ресурс] / О. Тарасенко, Н. Дігтяр // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2020. – Вип. 2 (22). – С. 49–55. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/15883>

Допоміжні джерела інформації

10. Боднар О.Я. Золотий переріз і неевклідова геометрія в науці та мистецтві: Монографія. Львів: НВФ «Українські технології», 2005. 198 с

11. Ковалев Е.Ф. Золотий переріз у живопису. – К.: Вища школа, 1986.

12. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків: ХДАДМ, 2003. 256 с.

13. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ:Каравелла, 2004. 304с.

14. Хмельовський О.М. Теорія образотворення: Кн. 5. Композиція. Луцьк: Волинська мистецька агенція «Терен», 2005. 408 с.